

Анатолій Трембіцький
Хмельницький (Україна)

Лілія Іваневич
Хмельницький (Україна)

**УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК,
ПОЕТ І ПУБЛІЦИСТ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ США,
ПОДОЛЯНИН ВАСИЛЬ ДУБИНА**

Постать подолянина, поета та письменника Василя Дубини добре znana в українській діаспорі Сполучених Штатів Америки, проте в Україні, і зокрема в нас на Поділлі, про нього не згадували і його твори не друкували.

Василь Дубина народився 24 березня 1923 р. у мальовничому селі Мала Стружка Новоушицького району Хмельницької області, в сільській родині. Батьки, віруючі протестанти общини ЕХБ, виховували дітей, а Василь був любимцем, в атмосфері шанування рідної української мови та звичаїв свого народу і водночас – у душі любові до України. Навчався в сільській школі, учився добре, ще будучи підлітком почав писати вірші, був спокійним і вдумливим юнаком, прив'язаним до своїх батьків, до природи Поділля, до свого рідного села.

Друга світова війна змінює усе подальше життя сімнадцятирічного Василя. Для того, щоб врятувати свого батька, якого призначили для відправки на примусові роботи в Німеччину, він був змушений вступити в німецьку прикордонну охорону, де в 1942–1944 рр., з дрючком в руках «проходив службу» на румунському кордоні по річці Дністер. В 1944 р. – виїхав разом із відступаючими німецькими частинами, і в рідне село вже більше не повернувся.

Через вісім років по війні в 1953 р. він переїхав у Чикаго (США), про що пізніше писав: «Після великої війни, яка нахлинула на

нашу землю-Батьківщину, мене воєнна буря вирвала із рідного лона Малостружських ярів, верб і долин, і безжалісно кинула аж за океан, в Америку». Там він знайшов своє кохання, одружився з україночкою Ніною, родом із Полтави, з якою виховав четверо дітей.

Був літературним редактором і коректором україномовної газети «Люстро» (Чикаго), писав і друкував свої поетичні, літературні та сатиричні твори на рідній українській мові в журналах «Мітла», «Сучасність» та інших. В усіх його віршах і оповіданнях, написаних на чужині, бринить туга за рідним краєм, за Україною. Так, Василь писав: «А це мене «осідлало» натхнення, строчу оповідання за оповіданням... Отож пишу й злюся... непокоїть власне безсилля, дурне еміграційне становище, що порушило мій життєвий план».

Помер Василь Дубина 14 грудня 1998 р. і похований на Українському кладовищі в передмісті Чикаго Елмвуді. На превеликий жаль, майже весь значний творчий доробок поета та письменника Василя Дубини і досі залишається малознаним в Україні та зберігається, разом із щоденниками, в його родичів у Сполучених Штатах Америки. До недавнього часу його ім'я, як письменника і поета української діаспори, який писав на українській мові, було відоме лише дуже вузькому колу спеціалістів, літературо- та краєзнавців. У всіх енциклопедично-довідкових виданнях України його ім'я відсутнє, його праці на території пострадянських держав не друкувалися.

Список основних джерел та літератури:

1. Трембіцька Л. Письменник з діаспори / Л. Трембіцька // Література-на громада. – 1997. – № 23. – квітень-травень.
2. Іваневич Л.А. Подільський поет і письменник української діаспори / Л.А. Іваневич // Освіта, наука і культура на Поділлі. Збірник наукових праць. – Кам'янець-Подільський : Оіюм, 2005. – Т. 5: Матеріали круглого столу «Культура, освіта і просвітницький рух на Поділлі у XVII – на початку XXI ст.».
3. Мацько В. Білий цвіт на калині / В. Мацько. – Хмельницький: «Просвіта», 2001.
4. Лист Ніни Дубини до А.М. Трембіцького від 3 листопада 2005 р. Родинний архів А.М. Трембіцького. Оригінал. – 1 арк.